

Cultura i Espectacles

Fira Tàrrega 2022

Un grapat d'espectacles plantegen els reptes del canvi climàtic posant l'ésser humà com a víctima inexorable de la seva ambició, en una fira que traspua recuperació

El clima de Tàrrega

Jordi Bordes
TÀRREGA

L'ambient optimista, de retrobada, que es respira a Fira Tàrrega enguany contrasta amb els mons que dibuixen les propostes artístiques. Són avisos agònics, molts dels quals, que sempre proven de trobar-li una sortida esperançadora. Però els paratges que dibuixen són devastadors. Avui s'acaba la fira de la recuperació. Als veïns, no necessàriament espectadors de la fira, se'ls veu tornant de comprar pa,

amb un somriure estrany. Com si percebessin que trobaven a faltar aquesta aglomeració (controlada, fins divendres a la nit, com a mínim) des de la darrera edició prepanidèmica, el 2019. Aquesta és una selecció d'espectacles vistos en aquesta edició que prenen la temperatura al canvi climàtic.

Projecte Ingenu ha destil·lat el seu llenguatge i ara transita per un univers sonor complex en el muntatge *El dia que va morir l'últim panda*. La incorporació de nous

membres en l'equip els ha donat encara més pel que fa al cant i al moviment. El text és quasi residual. Els personatges s'han fos com els pols. La cançó, en forma de pregària desconsolada, posa el focus en un espai canviant. El públic circula entre els icebergs que afloren com a escenari. Projecte Ingenu planteja un món distòpic, avançat al segle XXI en què les inclemències del temps fan estralls però els governs s'entesten en el simbolisme de salvaguardar els pandas. Gestos de bona

intenció que, en realitat, obvien emergències més vitals, potser menys espectaculars, però molt més útils. El repte del grup

El públic de 'Dormifestació' accepta el ronc del veí com una consigna necessària

és notable. El seu treball, que evita ser doctrinari i que aspira a les escenes abstractes, i fins i tot volgudament contradictòries (com ara les celebracions amargues de cada Cap d'Any), és excel·lent.

Roger Bernat proclama la necessitat de deixar de ser productius. De mirar-se la vida amb més contemplació. Per això, va convocar a Sant Eloi la primera *Dormifestació*. Com en totes les manifestacions convocades, l'organització pot dir que va vendre totes les entrades i

l'agent de seguretat que vetllava pel material hauria de confessar que no superaven la seixantena. I, aquest cop, les dues dades són reals. La manifestació es va desconvocar a les set del matí, i com en algunes *manis*, al final hi va anar la policia i va fer fora el personal que encara mandrejava. Hi va haver veïns de Tàrrega que s'hi van afegir sense entrada i que van poder aprofitar els llits: a Sant Eloi, hi havia molt menys soroll que a la plaça de les Nacions: el silenci podia compensar

L'APUNT

L'art que ens fa veure la tecnologia

Maria Palau

Les noves tecnologies estan tenint un paper central en el coneixement dels mètodes de treball dels artistes. No, no em refereixo a les exposicions anomenades immersives, la majoria pur entreteniment que desvirtua el sentit de les obres; parlo de les tècniques digitals que penetren en les profunditats de les creacions i detecten detalls invisibles a l'ull. Acaba de succeir amb el

quadre de Vermeer *La lletera*, que conté una versió anterior més recarregada que contradiu la tesi que l'artista pintava molt lentament. L'any que ve, per cert, Vermeer tindrà exposició al Rijksmuseum d'Amsterdam. Si els interessa el tema de les obres d'art que amaguen altres obres d'art, aviat en aquest diari escriurem sobre un cas d'un artista proper. Fascinant.

La 'Dormifestació', amb els primers rajos de llum, a quarts de set del matí, ahir ■ ELBA ROMERO

cipació comunitària molt lleu), exposen quins són els reptes i en què no estan disposades a cedir. Vilaró signa un muntatge que capgira de dalt a baix el plantejament de *360 grams*, la seva darrera peça, que ha voltat arreu i ha superat de molt el centenar de bolsos. Aviat és dit quan es té en compte que l'obra parla, amb cruessa, sobre l'operació del seu càncer de pit. Vilaró sap imprimir una poètica als discursos més previsibles. I amb un control de la pausa i la dramaturgia atrapa l'espectador.

També els Escarlata són uns savis que juguen a ser petits. Ara a *Grutesca* es pregunten sobre la possible extinció del riure (no seria tan estrany si l'home anihila tot allò que necessita per sobreviure per la seva cega ambició). Jordi Aspa i Bet Miralta tornen a ser una parella d'éssers que es pregunten sense filtres sobre el riure, sobre allò inesperat, sobre la llibertat necessària per practicar el riure. No busquen situacions hilarants com aquell còmic *Garrick dels Tricicle*; només insisteixen en el seu món tendre, quasi ingenu, en un espai reduït (amb els ganivets, la doma i la dona coet que escapa de la gravetat com a rerefons), com aquell *Devoris causa*. Mostren uns éssers patètics i crèduls que pensen al marge de la lògica utilitarista. *Grutesca* compta també amb l'ajuda del públic: els riures s'amplifiquen com si fossin gravats i els somriures francs il·luminen els rostres davant d'una llum mínima.

Reverse és una altra de les peces experiencials de Fira Tàrrrega. La proposta convida a fer un trajecte caminant al revés. El cos s'adona de la dictadura de caminar cap endavant. I fer-ho a l'inrevés ofereix una opció de passeig contemplatiu, sigui al carrer o bé al bosc. Els auriculars donen els sorolls dels espais habitats (parcs, escoles, esglésies...) en un trajecte en què tot és pràcticament buit. A Tàrrrega no hi ha clima, hi ha caliu. ■

ben bé el fred. La nit va ser calmosa. I la comitiva va acceptar els roncs veïns com si fossin consignes inapropiades però que tenien dret d'expressar-se.

Ada Vilaró construeix un quadre cru (S.O.S.): dues escenes i un epíleg. En el primer, plora i expressa la por de la persona vulnerable que no sap afrontar la barbàrie climàtica. En el segon, es revela poderosa, amb un poder que li permet dominar i vanagloriar-se com si el tallagespa fos un ceptre reial. En l'epíleg final, a partir de primeres persones des de l'anonimat (en una parti-

Els Escarlata mostren uns éssers crèduls que pensen al marge de la lògica utilitarista

Joan Sala, Oriol Malet i Jordi Puig, dijous a la llibreria Ona, en la presentació de la línia de Comanegra de còmic en català ■ v.b.

Comanegra impulsa una línia de còmic en català per a adults, de caràcter social, periodístic i d'assaig

En català i social

Jaume Vidal
BARCELONA

"Les vendes de còmic, a tot l'Estat van augmentar un 25% el 2021 en relació amb l'any anterior", va explicar el director general de Comanegra, Joan Sala, que juntament amb Jordi Puig, director editorial, i l'editor de la nova línia de còmic en català, Oriol Malet, van presentar, a la llibreria Ona de Barcelona, la singularitat d'una aposta editorial pel món de la historieta.

Però a aquest augment generalitzat de les vendes, cal afegir-hi altres factors de més específics que han portat Comanegra a una aposta ferma pel còmic en català. És tracta de la forta demanda de la generació que ha crescut amb el manga i que ara vol llegir historieta en català. Prova

que existeix un mercat creixent en català és el gran nombre d'editorials que darrerament publiquen en català, i entre les quals hi ha Enciclopèdia Catalana i Norma Editorial, que ha donat una nova embranzida a la seva oferta en català. Però l'aposta de Comanegra serà per la no-ficció.

L'editorial pretén trobar un nou públic. "Oferrim a un lector no habitual de còmic la possibilitat d'endinsar-se amb rigor en temes dels quals no es llegirien tot un tractat, però que el interessa conèixer", va explicar Sala. En aquest sentit la novetat que acaben de treure és un clar exemple d'aquest plantejament: *Tian'anmen 1989. Les nostres esperances trencades*, sobre la revolta d'estudiants a la cèlebre plaça xinesa. Els autors

sóm Adrien Gombeaud, Ameziane i Lun Zhang, que va ser testimoni presencial dels fets. El llibre inclou un pròleg de Vicent Partal. "La nostra selecció en còmic tindrà molt a veure amb el que és la nostra línia editorial", va explicar Puig, i en aquest sentit va citar una de les altres obres que ja estan al mercat: *Transicions*, sobre la problemàtica LGTBI. "M'he trobat amb

A més de traduir historieta de no-ficció, Comanegra en produirà de pròpia

casos en què m'han demanat un llibre sobre aquest tema, i els costava entendre que els adreçés a un còmic. Quan el van llegir van entendre que podien aprendre i informar-se d'aquest tema tant com en un llibre tradicional."

Al seu torn, Malet va anunciar que a més de les traduccions s'apostarà també per la producció pròpia. La previsió de novetats és de tres a sis llibres per any. A més d'editor, Malet és autor de còmics i, dins de la casa, ha publicat uns llibres que han marcat la decisió ferma de l'editorial de continuar regularment l'edició de còmics: *Un món d'art brut*, sobre art i malalties mentals (amb Christian Berst), i *Mandela i el general*, sobre el líder dels drets humans (amb John Carlin). ■